

N:o 79.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 13 Maj 1868.
— — — — Andra Kammaren den 13 — —

Riksdagens underdåniga Skrifvelse, angående regleringen af utgifterna under Riks-statens Åttonde Hufvudtitel.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 32 och Memorial N:o 44.)

S. A. K.

I afseende på regleringen af utgifterna under Riksstatens *Åttonde Hufvudtitel*, innefattande anslagen för *Ecklesiastik-departementet*, hafva de förändringar ifrågakommit, hvilka här nedan omförmälas i den ordning, hvaruti anslagen i Riks-staten äro uppförda.

Riksarkivet.

1:o. I anledning af derom gjord framställning har Riksdagen funnit godt medgifva, att det vid nästlidet års riksmöte å ordinarie stat anvisade belopp af 600 R:dr, att af Riksarkivet användas till inköp af inhemska, tryckta litterära arbeten i ersättning för de till detsamma tillförene aflemnade så kallade arkivexemplaren, må, mot vederbörlig redovisning, få användas äfven till inköp efter behof af erforderliga utländska litterära arbeten.

Kleresistaten.

2:o. Under ofvannämnda anslagstitel har Eders Kongl. Maj:t äskat uppförande af 7 kubikfot 6 kannor oindelt spanmål, $\frac{1}{3}$ råg och $\frac{2}{3}$ korn,
Bih. till Riksd. Prot. 1868. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 8 Häft. 5

att utgå i penningar efter tioårigt medelmarkegångspris för Skaraborgs län såsom *prostetunna* åt Kontraktsprosten öfver Kållands kontrakt i Skara stift för Häreneds nybildade pastorat.

Med hänseende till hvad beträffande denna fråga är i det den nådiga Propositionen bilagda Statsråds-protokollet meddeladt, har Riksdagen till hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit lemnat bifall.

3:o. Till fyllnad i *prostetunna* åt Kontraktsprosten i Norra Wadsbo kontrakt af Skara stift för Finnerödja nybildade pastorat, för hvilket prostetunna redan utgöres med 1 kubikfot 2,60 kannor, har Eders Kongl. Maj:t vidare äskat beviljande af 5 kubikfot 0,40 kannor oindelt kronotiondespanmål, hälften råg och hälften korn, att utgå efter tio års medelmarkegångspris för Skaraborgs län.

Af en utaf vederbörande tjänsteman meddelad uppgift öfver utgående prostetunnor inom Norra Wadsbo fögderi har Riksdagen inhemtat, att intill den 1 Maj 1866, till hvilken tid Hofva och Finnerödja församlingar utgjort ett pastorat, prostetunna utgått med sammanlagdt 7 kubikfot 5,60 kannor spanmål för dessa båda församlingar, men att, efter denna tid och sedan hvardera församlingen blifvit ett särskildt pastorat, nämnda spanmål så fördelats, att för Hofva församling i räkenkapen utförts 6 kubikfot 3 kannor samt för Finnerödja 1 kubikfot 2,60 kannor. Då emellertid, enligt hvad det i föregående punkt omförmälda Statsråds-protokoll innehåller, inom de kontrakt af Skaraborgs län, hvarest prostetunna utgöres, densamma skall utgå med 1 tunna $6\frac{2}{5}$ kappar kronotiondespanmål och icke med jemn tunna, har Riksdagen ansett äfven bemälda kontraktsprost, för att i förevarande fall komma i åtnjutande af enahanda rätt som hans vederlikar inom samma ort och i öfverensstämmelse med hvad, jemlikt Kongl. brefvet den 29 December 1860, rörande prostetunna i Carlsborgs garnisons och Tiveds inom berörda kontrakt belägna församlingar blifvit bestämdt, böra för hvardera af nämnda pastorat tillerkännas prostetunna efter ortens sed, eller sistnämnda belopp, och Riksdagen har alltså under anslaget till kleresistaten uppfört 7 kubikfot 6 kannor oindelt kronotiondespanmål, hälften råg och hälften korn, att, efter 10 års medelmarkegångspris, till kontraktsprosten i Norra Wadsbo kontrakt årligen utgå.

4:o. Med anledning af Statskontorets uti dess den 15 sistlidne November afgifna underdåniga berättelse angående Statsverkets tillstånd och förvaltning gjorda anmälan, att från denna Hufvudtitels anslag för Kleresistaten blifvit indragen *behaglig tids förlämnings-spanmål* till belopp af 191 kubikfot 9 kannor, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att samma belopp måtte afräknas från den indelta spanmål, som i nu gällande Riks-stat finnes under berörda anslag uppförd.

Denna nådiga framställning har Riksdagen godkänt.

Karolinska Mediko-kirurgiska Institutet.

5:o. För Karolinska Institutets behof har Eders Kongl. Maj:t äskat följande årliga anslag, nemligen: till *anskaffande af bränsle* för den uti Institutets nya, för undervisning i pathologisk anatomi och kemi afsedda, byggnad anbragta uppvärmnings- och luftvexlings-apparat 1,115 R:dr; till *arfvode* för apparatens skötsel 200 R:dr; samt för bestridande af kostnaden för *förbrukning af vatten* från den uti Institutets lägenheter anbragta vattenledning 236 R:dr.

På sätt Eders Kongl. Maj:t föreslagit, har Riksdagen till förhöjning i Karolinska mediko-kirurgiska Institutets anslag anvisat ett sammanräknadt belopp af 1,551 R:dr.

Elementarläroverken.

6:o. Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda nådiga framställning har Riksdagen till aflöning efter gällande grunder för uppflyttning i högre lönegrad för *elementarläroverkens rektorer, lektorer, adjunkter och kolleger* äfvensom för de vid de fullständiga läroverken anställde *öfningslärare* uppfört, utöfver nuvarande anslag, ett belopp af 16,200 R:dr.

7:o. Sedan Eders Kongl. Maj:t, på sätt stadsfullmäktige i Stockholm hemställt, medgifvit, att på Stockholms kommun finge öfverflyttas den församlingarne derstädes åliggande skyldighet att för elementarläroverken bekosta skolhus och rektorsboställen, i den mån staden genom öfverenskomelse med församlingarne eller på annat sätt hunne att förskaffa sig erforderliga lägenheter, har Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit, att å elementarläroverkens stat måtte såsom ersättning för det *till aflöning åt lärarne vid elementarläroverken* derstädes *från kommunen hittills utgående* bidrag, uppföras ett belopp af 15,000 R:dr att utgå från och med det år, då förenämnda skyldighet att bekosta läroverkshus och rektorsboställen blifvit af kommunen fullständigt öfvertagen.

Skyldigheten att till lärarnes vid elementarläroverken i Stockholm aflöning lemna ett årligt bidrag af 15,000 R:dr är hufvudstaden ålagd genom Kongl. brefvet den 20 November 1816. Af detta bref inhemtas, bland annat, att — sedan Öfverståthållare-embetet, med anledning af ifrågasatt lönetillökning ej mindre för Stockholms stads magistrat än för dess Handelskollegium och åtskilliga utaf stadens särskilda verk, uti skrifvelse af den 17 förutgångne Augusti, under anförande, att den ifrågaställda lönetillökningen

för stadens embets- och tjänstemän, hvaraf de vore i obestriddigt behof, icke kunde tillvägäbringas med de inkomster stadskassan då egde, i underdånighet anhållit, att staden från och med 1817 års början och så allt framgent måtte få beräkna och uppbära dels den för stadens egentliga behof uti Kongl. Brefvet den 5 Juni 1812 stadgade tolag till dubbelt belopp, eller, som vore detsamma, i liqviden derom räkna 96 skillingar på hvarje bankoriksdaler af alla inkommande och utgående handelsvaror, dels 50 procent förhöjning å stämpel- och vågpenningar i packhuset utöfver hvad då gällande taxor stadgade, samt ändtligen att stadens odalränta under benämning tomtörefgift måtte till dubbelt, emot hvad den då beräknades, förhöjas och samma grund vid friköpsskillingars bestämmande följas. — Kongl. Maj:t efter åtskilliga jemkningar och tillägg, fastställt det af Öfverståthållare-embetet i förberörda afseende öfverlemnade förslag till förändrad lönestat för stadens embets- och tjänstemän och i sammanhang dermed stadgat, bland annat, följande: "hvarjemte och då Wi i nåder bifallit, att stadens tolags- och tomtörefgifter samt stämpel- och vågpenningarne i packhuset få från nästkommande års början till det af Eder i underdånighet föreslagna belopp uppbäras, Wi i nåder förordnat, att ifrån och med nämnda år af stadens medel årligen må utgöras:

1:o. Till understöd för stadens uppfostrings- och läroverk, att efter framdeles af Oss i nåder fastställande grunder användas, 10,000 R:dr, utom hvad af stadens kassa till storskolans vidmagthållande nu utgöres". — — —

Då häraf synbarligen framgår, att berörda bidrag till läroverken blifvit hufvudstaden ålagdt såsom vilkor för åtnjutande af de fördelar i afseende å förhöjd tolag m. m., som genom åberopade nådiga Bref blifvit kommunen tillförsäkrade, har Riksdagen af sådan anledning icke funnit godt bifalla hvad Eders Kongl. Maj:t i förevarande hänseende föreslagit.

8:o. Efter det Eders Kongl. Maj:t, i enlighet med Statskontorets derom gjorda hemställan, medgifvit, bland annat, att nuvarande innehafvaren af rektorsbefattningen vid Strengnäs högre elementarläroverk finge, från den tid Lektorn L. Broman lemnade samma befattning och till dess den af äldste Lektorn, Doktor J. Gezelius nu innehafda boställslägenhet af läroverkets rektor tillträdes, från läroverkets kassa årligen uppbära en *hyresersättning* af 150 R:dr, har Eders Kongl. Maj:t till Riksdagen gjort nådig framställning derom, att till fyllnad i berörda hyresersättning, så att den i sin helhet komme att utgöra 500 R:dr, måtte anslås ett belopp af 350 R:dr, att utgå från den 1 Juli 1866, då nuvarande innehafvaren, Filosofie doktorn J. A. Drysén tillträdde rektorsbefattningen, intilldess, efter Lektorn Gezelii afgang från sin befattning, rektorn vid nämnda läroverk kommer i åtnjutande af den boställslägenhet, Gezelius nu innehar.

Med bifall härtill har Riksdagen till hyresersättning för rektorn vid elementarläroverket i Strengnäs å Allmänna indragningsstaten uppfört 350 R:dr att årligen utgå från den 1 Juli 1866, till dess bemälda rektor kommer i åtnjutande af den för honom afsedda boställslägenhet.

9:o. Till godtgörelse för de från *Landskrona stad och kyrka* förut utgående *bidrag till aflöningen för rektorn, äldste kollegan och sångläraren* vid dervarande läroverk har Riksdagen, på sätt Eders Kongl. Maj:t föreslagit, å elementarläroverkens stat uppfört ett omförmälda bidrag motsvarande belopp af 41 R:dr 50 öre.

10:o. Enär vid sednaste löneroglering för elementarläroverken lärarnes löner blifvit till visst belopp i penningar för hvarje befattning bestämda och de lärare, i hvilkas löner spanmål ingår, erhålla i kontant den fyllnad, som efter beräkning af spanmålen värde till förslagspriset på hvarje lön belöper, bör således, då, enligt Riksdagens beslut, förslagspriset höjts med 10 öre för kubikfoten, det *kontanta anslaget till elementarläroverken* minskas med det belopp, hvartill denna förhöjning i värdet af den till löner anslagna spanmålen uppgår. Enligt uppgjord beräkning utgör denna förhöjning en summa af 10,908 R:dr 71 öre; och Riksdagen har alltså med detta belopp nedsatt berörda anslag.

11:o. Med anledning af hvad Statskontoret i förberörda berättelse angående Statsverkets tillstånd och förvaltning anfört beträffande *anslaget till elementarläroverken*, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, dels att från den *indelta spanmålen* under detta anslag måtte afräknas 143 kubikfot 9 kannor, motsvarande hvad förut utgått till en kollega vid Skeninge skola, men numera, enligt föreskriften i Kongl. Brevet den 10 Juli 1846, till Statsverket ingår, dels ock att till anslaget för elementarläroverken måtte omföras en under anslaget till pedagogier och folkskolor i nu gällande Riksstat upptagen kvantitet *indelt spanmål*, 1,156 kubikfot 9 kannor, som i lärarnes vid elementarläroverken löner ingår.

Denna nådiga framställning har Riksdagen bifallit.

Pedagogier och folkskolor.

12:o. Vidare har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att ej mindre nysnämnda spanmålsbelopp, 1,156 kubikfot 9 kannor, än äfven den indelta spanmål, 56 kubikfot 6 kannor, som är under förevarande anslag uppförd för *f. d. pedagogien i Hofva församling*, men enligt nådiga Brevet den 20 Maj 1859 numera blifvit till Statsverket indragen, måtte från anslaget till pedagogier och folkskolor uteslutas; hvilken nådiga framställning äfven blifvit af Riksdagen godkänd.

13:o. Under åberopande af hvad Riksdagen här ofvan under punkten 10 anført i fråga om reglering inom anslaget till elementarläroverken, har Riksdagen, enär enahanda förhållande, som vid elementarläroverken eger rum i afseende å aflöningen vid de utvidgade pedagogierna och den ned-sättning i kontanta anslaget, som härvid i följd af förhöjningen i spanmålens förslagspris bör ega rum, beräknats till 257 R:dr 36 öre, funnit godt med detta belopp nedsätta det *kontanta anslaget till pedagogier och folkskolor.*

Folkundervisningen.

14:o. Från och med år 1864, då minimilönerna för examinerade folkskolelärare, jemlikt Rikets Ständers vid närmast föregående riksdag fattade beslut, förhöjdes till 400 R:dr, utom husrum, vedbrand och kofoder, har för hvarje år varit till Eders Kongl. Maj:ts disposition ställd en å Riksgäldskontoret anvisad summa af 30,000 R:dr att utgå till *understöd åt de församlingar, hvilka förbundet sig att höja sina lärares löner utöfver förenämnda minimibelopp*, i afseende å hvilket anslags användande varit stadgadt, att statsbidrag för ifrågavarande ändamål finge utgå till lika belopp med församlingarnes ytterligare tillskott, men ej öfverstiga 50 R:dr årligen för hvarje lärare. Då alldeles samma skäl talade för öfverförande på ordinarie stat af ifrågavarande anslag som för den redan efter 1863 års riksdag vidtagna åtgärd, hvarigenom det för förhöjning af examinerade folkskolelärares löner till minimibeloppet afsedda anslag af 120,000 R:dr blifvit i Riks-staten uppfördt, och då båda anslagen voro afsedda för hufvudsakligen enahanda ändamål, eller löneförbättring för examinerade folkskolelärare, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att det hittills för höjande af examinerade folkskolelärares löner *utöfver* minimibeloppet beviljade anslag, 30,000 R:dr, måtte fortfarande under samma vilkor som tillförene utgå och, sammanslaget med det nuvarande ordinarie anslaget, 120,000 R:dr, för höjande af sådane lärares aflöning *till* minimibeloppet, å Riks-statens Åttonde Hufvudtitel uppföras under rubriken: "löneförbättring för examinerade folkskolelärare" med ett belopp af 150,000 R:dr, under bibehållande i öfrigt af den nu gällande föreskriften, att samtliga för folkskoleväsendet under samma Hufvudtitel anvisade medel tillsammans anses som ett reservationsanslag.

Med hänseende till hvad i denna fråga förekommit har Riksdagen medgifvit, att, på sätt och med de vilkor Eders Kongl. Maj:t föreslagit, å Åttonde Hufvudtiteln må uppföras de hittills på Riksgäldskontoret anvisade 30,000 R:dr till höjande af examinerade folkskolelärares löner utöfver minimibeloppet.

Nationalmuseum.

15:o. Sedan sist församlade Riksdag, jemte beviljande af då begärda anslag dels till Nationalmuseum och dess konstafdelning, dels ock till Lifrustkammaren, i underdånighet anhållit, att, då i afseende å den vid Museum nödiga tjenstepersonal uppgörandet af definitiv stat icke syntes böra uppskjutas i afvaktan på samlingarnes fullständiga ordnande, Eders Kongl. Maj:t måtte för Riksdagen framlägga ett sådant *förslag till de för vårdande af National-museum nödiga utgifter*, att denna inrättning icke komme att ådraga Staten större kostnader än som funnes för ändamålet oundgängligen nödiga, äfvensom förslag till anordnande för Museets samlingar af en förvaltning, hvilken genom sin sammansättning lemnade tillförlitliga garantier för behörigt vårdande af den Statens dyrbara egendom, som innefattas i dess konstsamlingar; så har Eders Kongl. Maj:t uti nådig Proposition af den 4 Januari innevarande år, bland annat, anfört, hurusom, efter det Statens konstsamlingar numera erhållit en för deras ändamålsenliga anordning afsedd lokal och det sålunda blifvit möjligt att göra dem mera tillgängliga samt derigenom för den allmänna bildningen, likasom särskildt för vetenskapsmannen, konstnären och handtverkaren i vidsträcktare mån fruktbarande, det låge största vigt derpå, att för konstsamlingarne blefve tillsatt en särskild styrelse och förvaltning, som, med tillräckliga arbetskrafter och specialkunskaper, kunde åt samlingarnes vårdande, ordnande och vetenskapliga bearbetande egna sin verksamhet. Denna förvaltning hade Eders Kongl. Maj:t, med tillbörligt afseende ej mindre på nyssnämnda fordringar å densamma, än äfven på nödvändigheten att iakttaga all den sparsamhet, som kunde förenas med en ändamålsenlig anordning, ansett lämpligast böra utgöras af en Chef eller Direktör, hvilken kunde odeladt egna sina krafter åt detta vidsträckta verksamhetsfält och skulle, jemte det han ledde arbetet i dess särskilda grenar, jemväl sjelf deltaga deruti samt bära ansvaret för samlingarnes ändamålsenliga vård; vidare af en Intendent för besörjandet af alla verkställighetsåtgärder, tillsynen öfver konstverkens yttre vård och öfver förevisningslokalerna, äfvensom i allmänhet uppsigten öfver samlingarnas ekonomi; samt af en Sekreterare för kansligöromålen. Direktören skulle biträdas af två Amanuenser, hufvudsakligen vid de konstvetenskapliga arbetena inom olika afdelningar af Museum. Museistyrelsen, bestående af Direktören, Intendenten och Sekreteraren, skulle gemensamt ega, bland annat, dels afgifva underdåniga utlåtanden och förslag i ärenden rörande Museum, dels handlägga och afgöra frågor angående kontrollen öfver konstsamlingarnes tillhörigheter, inköp af materiel samt förvaltningen och redovisningen af de för konstsamlingarne

anslagna medel eller till dem förärade gåfvor, dels besluta reglementariska föreskrifter och tjänsteordning inom Museum; och borde för öfrigt särskilda instruktioner gälla för tjänstemännens göromål, i afseende å hvilkas omfång och beskaffenhet Eders Kongl. Maj:t ansåge ändamålsenliga bestämmelser inefattas i ett den nådiga Propositionen bifogadt förslag till stadga angående styrelsen och förvaltningen af de i National-museum förvarade konstsamlingar.

Enligt denna stadga skulle åt en af fem personer bestående Nämnd uppdragas, att besluta om inköp af konstverk, att bestämma om erforderliga restaurationer och, efter det sådana blifvit verkställda, afgifva utlåtande öfver arbetets beskaffenhet, samt att yttra sig öfver framställda förslag till förändringar i afseende på lokalernas användande för de olika samlingarne äfvensom i fråga om utgallring af konstföremål.

Till stat för National-museum har Eders Kongl. Maj:t föreslagit uppförande under Riks-statens Åttonde Hufvudtitel af följande anslag nemligen:

I. För National-museibyggnaden:

för en öfvereldare jemte bostad	R:dr	500: —
” två undereldare å 450	”	900: —
” en portvakt jemte bostad	”	600: —
” en gårdsdräng jemte bostad	”	450: —
” underhåll af golf och fönster samt till renhållning	”	2,700: —
” stenkol och cokes	”	5,000: —
	Summa R:dr	10,150: —

med iakttagande dervid att, på sätt i den till Riksdagen aflåtna nådiga Propositionen angående Statsverkets tillstånd och behof föreslagits, i stället för det för närvarande med 2,600 R:dr å extra stat anvisade anslag till underhåll af byggnadens tak och till förefallande reparationer, ett lika belopp borde uppföras under Riks-statens Sjunde Hufvudtitel såsom tillökning i anslaget ”för byggnader och reparationer i Stockholm”.

II. För Nationalmusei konstafdelning:

för en Chef	R:dr	5,500: —
” en Intendent	”	2,500: —
” en Sekreterare	”	1,000: —
” två Amanuenser å 1,500	”	3,000: —
” en Kamererare	”	300: —
” 10 Vaktmästare	”	4,400: —
	Transport R:dr	16,700: —
		för

	Transport R:dr	16,700: —
för samlingarnes underhåll och vård	„	1,500: —
„ en boksamling	„	200: —
„ inköp af äldre mästars arbeten och andra konstföremål	„	3,000: —
	<u>Summa R:dr</u>	<u>21,400: —</u>

i hvilken sistnämnda summa jemväl inginge de å Riks-statens Sjunde Hufvudtitel nu uppförda anslagen till en Intendent, f. d. Kamererare vid Museum 2,000, till 2 vaktmästare 900 och till samlingarnes vård och underhåll 1,500, eller tillhopa 4,400 R:dr, om hvilka anslags uteslutande från nämnda Hufvudtitel Eders Kongl. Maj:t i oförmälda nådiga Proposition gjort framställning.

Riksdagen, som uti denna dag aflåten underdänig skrifvelse, angående regleringen af utgifterna under Riks-statens Sjunde Hufvudtitel, anmält de åtgärder, som i anledning af Eders Kongl. Maj:ts ofvanberörda framställningar om höjande af anslaget för "byggnader och reparationer i Stockholm" och minskning af Öfver-indentents-embetets anslag blifvit under nämnda Hufvudtitel vidtagne, har, vid öfvervägande af Eders Kongl. Maj:ts förevarande nådiga förslag, lika med Eders Kongl. Maj:t, funnit angeläget att för Musei konstsamlingar anordnas en från Öfverintendents-embetet skiljd förvaltning; äfvensom de betryggande garantier för vården af de dyrbara samlingarne, som sednaste Riksdag i ofvan åberopade underdäniga skrifvelse afsett, syntes Riksdagen kunna vinnas genom den af Eders Kongl. Maj:t föreslagna Nämnd, hvilka skulle ega beslutande rätt i de för Nationalmuseum viktigaste frågor. Den närmare tillsynen öfver konstsamlingarne och lokalerna, samlingarnes tillgängliggörande äfvensom de ekonomiska detaljerna torde åter kunna på ett så enkelt och föga kostsamt sätt anordnas, att äfven med ett mindre anslag, än det i den nådiga Propositionen för konstsamlingarne upptagna, skulle kunna tillgodoses jemväl det vetenskapliga arbete, som af ifrågavarande anstalts syftemål finnes påkalladt. I betraktande här af och då Riksdagen ansett det möta svårighet att nu definitivt bestämma de särskilda arfvodesbeloppen för de personer, som kunna behöfva vid Musei samlingar användas, har Riksdagen, som, med godkännande af den föreslagna utgiftsstaten för *National-museibygnaden*, i sådant hänseende under Åttonde Hufvudtiteln och rubrik "National-Museum" anvisat ett belopp af 10,150 R:dr, i ofrigt funnit godt att under nyssnämnda rubrik ställa till Eders Kongl. Maj:ts nådiga disposition ett anslag af 15,400 R:dr för såväl vården om National-Musei konstsamlingar, som deras förökande genom inköp af äldre mästars arbeten och andra konstföremål för ett belopp af minst 3000 R:dr;

anhållande Riksdagen i underdånighet, att alla tjänstebefattningar vid Nationalmuseum må framgent endast blifva på förordnande tillsatta.

16:o. I afseende å Åttonde Hufvudtitelns *öfriga*, härofvän ej särskildt omförmälda ordinarie anslag har någon förändring icke egt rum, hvadan berörda anslag blifvit bestämda till enahanda belopp, som uti nu gällande Riksdagen äro upptagna; kommande i följd häraf samt med tillämpning af Riksdagens beslut om förhöjning af spanmålels förslagspris, Hufvudtitelns slutsumma, sedan för jemnande deraf anslaget till skrifmaterialier och expenser blifvit med 37 R:dr 80 öre nedsatt, att uppgå till 4,714,700 R:dr, på sätt närlagde tabell Litt. A. närmare utvisar.

För de under Åttonde Hufvudtiteln hänförliga behof af tillfällig beskaffenhet, som således höra till den *extra statsregleringen*, äro nedanförmälda framställningar gjorda.

17:o. För *biträde* vid handläggningen i Ecklesiastik-departementet af ärenden rörande *lönerregleringen för presterskapet* i riket, har Eders Kongl. Maj:t för år 1869 äskat 3,000 R:dr; och har Riksdagen för år 1869 anvisat ett extra anslag af 3,000 R:dr, att för berörda ändamål af Eders Kongl. Maj:t disponeras.

18:o. Enär behofvet af det vid de tre sistförflutna riksdagarne beviljade årliga anslag till *förbättring af de svagast aflönade komministrars, kapellpredikanter samt pastorats- och sockenadjunkters lönevilkor* vore oförminskadt, samt den i nåder anbefallda regleringen af presterskapets löner icke ännu på någon tid kunde hinna genomföras, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att jemväl för år 1869 å Riksgälds-kontoret anvisa ett reservationsanslag af 10,000 R:dr, att till nämnda ändamål af Eders Kongl. Maj:t användas, med iakttagande af samma grunder, som hittills varit bestämda.

Med bifall härtill har Riksdagen jemväl för år 1869 å extra stat anvisat ett reservationsanslag af 10,000 R:dr, att, enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga disposition, användas till förbättring af de svagast aflönade komministrars, kapellpredikanter samt pastorats- och sockenadjunkters lönevilkor, intildess de genom den pågående allmänna lönerregleringen blifvit uppbringade till det belopp, som erfordras till anständig bergning, hvarvid likväl iakttages, att någon löneförbättring icke må komma dem till godo, hvilkas tjänster vederbörande nämnd, deröfver hörd, anser böra vid innehafvarnes afgang indragas.

19:o. Till inköp af dyrbarare *instrumenter* för den utvidgade *fysiologiska institutionen i Upsala* äskade Eders Kongl. Maj:t vid sistlidne riksdag ett extra anslag af 6,000 R:dr. Riksdagen förklarade sig jemväl finna behovet deraf vara tillfyllest ådagalagdt, men då anslaget syntes kunna på två år fördelas, beviljades för innevarande år endast 3,000 R:dr. Eders Kongl. Maj:t har derföre nu föreslagit Riksdagen att för ifrågavarande ändamål anvisa återstående 3,000 R:dr; och har Riksdagen denna nådiga framställning bifallit.

20:o. För *Karolinska mediko-kirurgiska institutets* behof har Eders Kongl. Maj:t äskat följande extra anslag, nemligen: till utvidgning och fullbordande af *gasledningen* i den för undervisning i pathologisk anatomi och kemi vid institutet uppförda byggnad 2,095 R:dr, samt till *materiel* för den pathologiskt-anatomiska institutionen 3,000 R:dr.

Då de begärda anslagen synts Riksdagen erforderliga för försättande af institutets byggnader i fullständigt skick och komplettering af dess materiel, har Riksdagen berörda, af Eders Kongl. Maj:t äskade, extra anslag, tillsammans 5,095 R:dr, beviljat.

21:o. Uppå vederbörande Domkapitels derom gjorda underdåniga framställningar har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen, dels att för år 1869 anvisa återstoden, 40,000 R:dr, af det för *elementarläroverks-byggnaden i Upsala* beviljade anslag, dels att återstoden af det för *läroverksbyggnaden i Skara* beviljade anslag, 7,500 R:dr, och låneunderstöd, 20,000 R:dr, måtte under 1869 från Riksgälds-kontoret få utgå, hvad lånebeloppet angår, på de tillförene bestämda vilkor.

I anledning häraf har Riksdagen för år 1869 anvisat:

till fullbordande af läroverksbyggnaden i Upsala ett extra anslag af 40,000 R:dr.

till fullbordande af läroverksbyggnaden i Skara dels ett extra anslag af 7,500 R:dr, dels ett låneunderstöd af 20,000 R:dr, för hvilket låneunderstöd Riksdagen fastställt enahanda vilkor, som vid 1865—1866 års riksdag i detta hänseende bestämdes.

22:o. Med anledning af en utaf Stadsfullmäktige i Stockholm gjord underdånig framställning, har Eders Kongl. Maj:t för år 1869 äskat ett extra anslag af 10,000 R:dr att ställas till Eders Kongl. Maj:ts disposition för att, med vilkor att af staden bekostades ändamålsenlig lokal samt dess belysning, användas till föranstaltande i hufvudstaden af *vetenskapliga föredrag*, företrädesvis uti ämnen, tillhörande statsvetenskaperna och häfdeforskningen.

Utan att underkänna de på föreslaget sätt anordnade vetenskapliga föredragens nyttiga inverkan på den medborgerliga bildningen inom hufvudstaden, har Riksdagen likväl, vid pröfning af förevarande anslagsfråga, an-

sett densamma företrädesvis vara af kommunal beskaffenhet. Och då Riksdagen tillika föreställt sig, att genom stadgande af en måttlig inträdesafgift dylika föredrag kunna föranstaltas utan någon nämnvärd uppoffring från kommunens sida, har Riksdagen ansett sig icke böra för ifrågavarande ändamål bevilja något anslag.

23:o. Beträffande det af Eders Kongl. Maj:t äskade *lånebidrag* för reparation af Domkyrkan i Carlstad har Riksdagen redan under den 6 innevarande månad till Eders Kongl. Maj:t aflåtit särskild underdånig skrifvelse.

24:o. Till understöd åt sådana församlingar, som i anseende till *medellöshet* ej förmå till erforderligt belopp bekosta *aflöning åt sina folkskolelärare*, har Eders Kongl. Maj:t för år 1869 äskat ett belopp af 20,000 R:dr att från Riksgälds-kontoret utgå; och har Riksdagen det begärda anslaget 20,000 R:dr på extra stat anvisat.

25:o. Likaledes har Riksdagen, i enlighet med Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda nådiga framställning, till bestridande af de årliga utgifterna för *undervisning i trädgårdsskötsel* vid folkskolelärare-seminarierna i Linköping och Lund anvisat för år 1869 ett extra anslag af 3,000 R:dr.

26:o. Derjemte har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att möjligen uppkommande *besparingar å förutnämnda extra anslag till folkundervisningen* måtte af Eders Kongl. Maj:t få användas till folkundervisningen tillhörande ändamål.

Äfven denna nådiga framställning är af Riksdagen bifallen.

27:o. Hos Riksdagen har fråga blifvit väckt derom, att åt det *Sjette allmänna Svenska folkskolemötet*, som skall innevarande år sammanträda i Örebro, måtte beviljas 2,000 R:dr till bestridande af kostnaderna för en exposition af nutidens bästa skolmateriel, lefvande undervisning i nyare undervisningsmetoder i åtskilliga läroämnen och andra nödiga utgifter för mötet.

Det af bestyrelsen till förberedande af det sjette allmänna folkskolemötet väckta förslag att på mötet genom insigtsfulle och erfarne lärare lemna en undervisande framställning både af de nya undervisningsmetoder, som i afseende på särskilda läroämnen framträdte med skäliga anspråk att blifva beaktade, och af de undervisningsmedel, som den sista tiden med stigande fullkomlighet frambragt, har Riksdagen ansett vara förtjent af stor uppmärksamhet. En sådan utställning skulle utan tvifvel på det kraftigaste sätt befrämja det med dylika möten afsedda ändamål; och då kostnaderna för anskaffande af en i möjligaste måtto fullständig och väl vald undervis-

ningsmateriel icke lära kunna betäckas af de medel, som blifvit ställda till mötets disposition, skulle Riksdagen icke hafva tvekat att anvisa särskildt anslag för sådant ändamål; men enär mötet redan innevarande år skall sammanträda och frågan om anslag för detsamma således icke tillhör den statsreglering, som afser år 1869, samt Riksdagen dessutom ansett, att befintliga besparingar å redan anvisade anslag böra dertill kunna lemna tillgång, har Riksdagen ansett sig endast böra i underdånighet anhålla det Eders Kongl. Maj:t, om besparingarne under Åttonde Hufvudtiteln dertill lemna tillgång, täcktes anvisa ett belopp af 2,000 R:dr till sjetten allmänna folkskolemötet för bestridande af kostnaderna för en exposition af nutidens bästa skolmateriel m. m.

28:o. Med anledning deraf att *Sundhets-kollegii* ordförande underdånigst anhållit, att, enär frågan om Sundhets-kollegii ombildning ännu vore beroende på Eders Kongl. Maj:ts pröfning och således förändring icke inträdt i de förhållanden, under hvilka föregående Riksdagar beviljat såväl för åren 1864—1868 ett *årligt lönetillskott af 8,000 R:dr* till fördelning mellan Kollegii ordförande, ledamöter och tjenstemän, på sätt Eders Kongl. Maj:t funne godt derom bestämma, som ock för åren 1867 och 1868 en *lönetillökning af 50 R:dr* åt Kollegii förste vaktmästare, Eders Kongl. Maj:t täcktes till Riksdagen göra nådig framställning derom, att ofvannämnda belopp, tillsammans 8,050 R:dr, måtte, på samma vilkor som förut, fortfarande utgå äfven under år 1869, — har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen, att omförmälda tillökning i anslaget till Sundhets-kollegium, 8,000 R:dr, måtte för år 1869 ställas till Eders Kongl. Maj:ts disposition, samt förste vaktmästarens lön för samma tid äfven ökas med 50 R:dr.

Med anledning af hvad sålunda förekommit, har Riksdagen för ifrågasvarande ändamål till Eders Kongl. Maj:ts disposition anvisat för år 1869 ett extra anslag af 8,050 R:dr.

29:o. Sedan Rikets Ständer vid 1865—1866 års riksdag anvisat dels en förhöjning till 4,875 R:dr uti det *Farmaceutiska Institutet* beviljade anslag, emot vilkor att Apothekare-societeten skulle årligen bidraga till institutet med ett lika stort belopp, och dels 2,000 R:dr med afseende å ifrågaställd skyldighet för institutets lärare att deltaga i provisors- och apothekare-examina, samt nästlidne Riksdag på samma vilkor för nämnda ändamål medgifvit fortfarandet af båda dessa anslag; så och efter det ej mindre institutets lärare förklarar sig villige att omförmälda examensåliggande öfvertaga, än äfven Sundhets-kollegium uti skrifvelse den 31 nästlidne Oktober vitsordat, att Farmaceutiska Institutet under den förflutna tiden behörigen uppfyllt sin bestämmelse och gagnat den undervisning, som utgjorde föremål för

dess verksamhet, äfvensom att den från 1867 års början verkställda öfverflyttning på institutets lärare af provisors- och apothekare-examen redan visat ett välgörande inflytande, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att Riksdagen måtte jemväl för år 1869 anvisa såväl det Farmaceutiska Institutet, under vilkor af enahanda bidrag från Apothekare-societetens sida, tillagda anslag 4,875 R:dr, som ock det för examensskyldighetens öfverflyttning beviljade belopp af 2,000 R:dr, eller tillhopa 6,875 R:dr; och har med bifall till förevarande nådiga framställning, Riksdagen till Farmaceutiska Institutet för år 1869 anvisat ett anslag af 6,875 R:dr.

30:o. Hos Riksdagen har framställning blifvit gjord derom, att för år 1869 måtte beviljas fortfarandet af det understöd, stort 2,000 R:dr, som den af Doktor O. Sandahl i hufvudstaden inrättade *mediko-pneumatiska anstalt* hittills årligen åtnjutit, med vilkor, att minst fyra fattige eller mindre bemedlade sjuke dagligen der blefve kostnadsfritt behandlade, samt att anstalten fortfarande stode under Sundhets-kollegii uppsigt och att berättelse om anstaltens verksamhet af föreståndaren årligen till nämnda Kollegium afgåfves.

Till stöd för denna framställning har, bland annat, åberopats, Sundhets-kollegii den 14 Maj nästlidet år rörande denna anstalt afgifna underdåniga utlåtande, hvaraf inhemtas, att vid ifrågavarande anstalt under åren 1864—1866 tillsammans 1,841 personer blifvit behandlade, hvaraf ej mindre än 884, eller 48 procent, erhållit fri vård; att antalet besökande under loppet af samma tid företett en jemn tillökning; att den mediko-pneumatiska behandlingsmetoden uti mångahanda sjukdomar allt mer och mer visat sig vara ett värdefullt läkemedel, i hvilket hänseende särskildt omnämnes, att, af samtliga under ofvanberörde tre år vårdade, ej mindre än 1,302 eller 70,7 procent, blifvit deraf återställde till helsan eller väsendtligen förbättrade, hvilken fördelaktiga verkan ej sällan inträffat i sjukdomsfall, der konsten förut med andra medel ej lyckats åstadkomma samma resultat, hvadan för framtiden denna läkemethod svårligen kunde umbäras bland öfriga läkarekonsten tillhöriga medel; att ej mindre anläggningen än äfven underhållet af en dylik inrättning vore förenad med sådana omkostnader, att enskild person, uteslutande på egen bekostnad, knappast utan uppoffring, kunde underkasta sig desamma; samt att, på grund häraf och i betraktande ej mindre af den gagnande verksamhet berörda anstalt utöfvat i medicinskt hänseende, än äfven med särskildt fästadt afseende å det stora antal medellösa personer, som derstädes åtnjote kostnadsfri vård, Kollegium ansett densamma vara af den vigt och beskaffenhet, att den fortfarande förtjenade att af Staten understödjas.

Med anledning af hvad sålunda förekommit, har Riksdagen funnit godt att till understöd för nämnda mediko-pneumatiska anstalt, derest Eders Kongl.

Maj:t efter vederbörandes hörande finner anstalten vara af den vigt och beskaffenhet, att den fortfarande bör från Statens sida understödjas, för år 1869 anvisa till Eders Kongl. Maj:ts nådiga disposition ett extra anslag af 2,000 R:dr med vilkor, att åt minst fyra fattige eller mindre bemedlade sjuke dagligen vid denna anstalt lemnas fribad.

31:o. Såsom understöd för vård och skötsel af de personer i Helsingland, som äro behäftade med sjukdomen *spetälska*, har Eders Kongl. Maj:t för år 1869 äskat ett lika belopp, som det för år 1868 till berörda ändamål utgående, eller 3,000 R:dr, under vilkor af ett mot detta belopp svarande bidrag från Gefleborgs läns landsting; och har Riksdagen för ofvannämnda ändamål till Eders Kongl. Maj:ts nådiga disposition för år 1869 anvisat ett extra anslag af 3,000 R:dr att utgå under enahanda vilkor, som hittills varit föreskrifna.

32:o. Med anledning af en utaf Serafimerordens-gillet, uti skrifvelse den 3 sistlidne Oktober, gjord underdänig framställning har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att till *hospitalsfondens förstärkning* för år 1869 måtte anslås ett kreditiv till lika belopp, som för år 1868 blifvit anvisadt, eller 100,000 R:dr.

Denna nådiga framställning har Riksdagen bifallit.

33:o. Uppå Vitterhets-, Historie- och Antiqvitetens-akademiens uti skrifvelse den 15 sistlidne Oktober derom gjorda underdäniga anhållan, har Eders Kongl. Maj:t äskat, att äfven för år 1869 måtte beviljas: till *arfvode och resekostnadsersättning åt en Antiqvitetens-intendent* 3,500 R:dr; till *runstenars uppsökande och aftecknande samt teckningarnes utgifvande* 1,500 R:dr; till *undersökning af fäderneslandets fornlemningar och upprättande af förteckningar öfver sådana* 2,000 R:dr; till *utgifvande af planche-verk öfver forsaker och andra historiska märkvärdigheter* i Statens historiska Museum samt *Svenska sigill från medeltiden* 2,000 R:dr, sistnämnda belopp att i mån af behof till Akademien utbetalas; samt till *arfvoden åt vetenskapligt bildade biträden* vid ordnandet af Akademiens samlingar 1,500 R:dr och till *aflöning åt vaktbetjening* 1,936 R:dr.

De sålunda äskade anslagsbeloppen, tillhopa 12,436 R:dr, har Riksdagen jemväl för år 1869, på extra stat beviljat.

34:o. Hvad angår *Lifrustkammaren*, har Eders Kongl. Maj:t, då för vård och tillsyn derå fortfarande erfordrades, förutom de 900 R:dr, som från Riks-statens Fjerde Hufvudtitel till densamma utgå, en lika stor summa, som för innevarande år blifvit beviljad, eller 600 R:dr, föreslagit att detta sistnämnda belopp äfven för år 1869 måtte för samma ändamål å Riksgälds-

kontoret anvisas; och har Riksdagen till berörda ändamål anvisat för år 1869 ett extra anslag af 600 R:dr.

35:o. Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes i Östergötlands län och Domkapitlets i Linköpings stift derom gjorda underdåniga anhållan, har Eders Kongl. Maj:t äskat ett belopp af 13,500 R:dr till fullbordande under år 1869 af *reparationsarbetet å Linköpings* i arkitektoniskt och konsthistoriskt hänseende dyrbara *kyrkobyggnad* i enlighet med den plan, som af Eders Kongl. Maj:t kunde pröfvas och godkännas.

Med bifall härtill har Riksdagen det begärda extra anslaget 13,500 R:dr för år 1869 anvisat.

36:o. I enlighet med Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda nådiga framställning har Riksdagen äfven för år 1869 till fortsatt utgifvande af arbetet "Svenska språkets lagar" anvisat ett extra anslag af 1,500 R:dr.

37:o. Uti en hos Riksdagen gjord framställning är erinradt, hurusom det af Historiarum Adjunkten vid Upsala Universitet, Professoren Carl Gustaf Malmström utgifna arbetet *Sveriges politiska historia från Carl XII:s död till statshvälfningsen 1772*, hvaraf första delen utkommit 1855 och andra delen, omfattande händelserna till och med det Ryska kriget 1742 och 1743, utgifvits 1863, sedermera afstadnat, emedan de löpande embetsgöromålen äfvensom andra offentliga uppdrag hittills hindrat dess författare från att dervid lägga vidare hand, och sannolikt ännu länge, kanske för alltid, skulle hindra det, såvida ej tillfälle till tjänstledighet kunde honom beredas, medan han ännu befunne sig i sin mannaålders fulla kraft, och innan minnet, som väsendtligen måste supplera äfven de fullständigaste excerpter, började mattas och fördunklas. En tid af omkring tre år kunde dertill beräknas och det har derföre blifvit föreslaget, att Riksdagen ville för en tid af tre år från och med år 1869 åt Professoren C. G. Malmström anslå 2,500 R:dr årligen, på det han måtte sättas i tillfälle, att, utan afbrott i de honom åliggande akademiska funktionernas jemna fortgång, fullborda och utgifva sitt förberörda arbete.

För den Svenska häfdeforskningen vore det onekligen af största intresse om Professoren Malmström komme i tillfälle att fullfölja det ofvanberörda historiska arbetet, helst de ännu icke utarbetade delarne deraf omfatta ett tidskifte, som, ehuru ett af de betydelsefullaste för landets politiska utveckling, hittills blifvit endast ofullständigt bearbetadt. Då dessutom, på sätt jemväl ofvan är antydt, det nu erbjudna tillfället att möjliggöra afslutandet af detta arbete, icke kan någon längre tid qvarstå, har Riksdagen den gjorda framställningen på det sätt bifallit, att för år 1869 anvisats på

extra

extra stat en summa af 2,500 R:dr att, enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga disposition, utgå till Professoren C. G. Malmström, på det han må sättas i tillfälle, att, utan afbrott i de honom åliggande akademiska funktionernas jemna fortgång, fullborda och utgifva sitt förberörda arbete.

38:o. Under åberopande, hurusom vid de fyra sednaste riksdagarne Lithografen *Carl Johan Billmark* fått sig beviljad, för fortsatt utgifvande af plancheverket "Sverige, aqvarell-lithografier och tontryck", ett understöd af allmänna medel till belopp af 800 R:dr årligen, sednast för innevarande år 1868, har — med afseende å nämnda arbetes allmänt erkända utmärkta beskaffenhet och då plancheverket, hvilket med oförminskadt nit fortsattes, dels för artistens resor till hemlandet i och för teckningarnes tillvägabrindande, dels för nödvändigheten att vistas i utlandet för arbetets fulländande på ett värdigt sätt, svårligen kunde fortgå utan enahanda understöd som hittills, — hos Riksdagen blifvit föreslaget, att enahanda anslag som hittills måtte för instundande statsregleringsperiod *Billmark* förunnas.

Med bifall härtill har Riksdagen, såsom understöd för fortsatt utgifvande af plancheverket "Sverige, aqvarell-lithografier och tontryck", åt Lithografen *Billmark* jemväl för år 1869 beviljat ett extra anslag af 800 R:dr.

39:o. Jemte erinran, hurusom alltsedan år 1862 Riksdagen beviljat Artisten *N. M. Mandelgren* ett årligt anslag af 1,500 R:dr för att sätta honom i stånd att fortsätta sina antiqvariska forskningar i Sveriges konst-historia, med vilkor att han vid hvarje års slut skulle aflemna gjorda anteckningar till Fria Konsternas Akademi, samt att *Mandelgren* äfven för året 1867 fullgjort denna föreskrift och derjemte låtit utgifva andra häftet af sina "samlingar till Svenska konst- och odlingshistorien", har hos Riksdagen framställning blifvit gjord derom, att enahanda anslag måtte äfven nu anvisas.

Uti ett af præses för de Fria Konsternas Akademi afgifvet intyg meddelas rörande *Mandelgrens* sednast till Akademien lemnade arbeten det vitsord, att dessa arbeten egde det konst- och kulturhistoriska intresse, att det rättfärdigade fortsättningen af det understöd af allmänna medel, som blifvit till utgifvande af hans arbeten och fortsättande af hans konstresor begärdt.

Ehuru Riksdagen icke är i tillfälle bedöma huruvida ifrågavarande arbete är af sådant värde, att det bör med allmänna medel understödjas, har Riksdagen likväl, med afseende å ofvannämnda af præses för de Fria Konsternas Akademi afgifna vitsord, ansett sig böra äfven nu anvisa det anslag, som blifvit ifrågasatt, dock endast på det sätt, att på Eders Kongl.

Maj:ts nådiga pröfning må bero, huruvida anslaget bör för ändamålet utgå. Riksdagen har alltså till Eders Kongl. Maj:ts nådiga disposition för år 1869 anvisat ett extra anslag af 1,500 R:dr, att användas till understöd åt Artisten N. M. Mandelgren för fortsättning af hans antiqvariska forskningar, derest Eders Kongl. Maj:t, efter Akademiens för de fria konsterna hörande, finner Mandelgren deraf vara förtjent, samt med skyldighet för Mandelgren att till nämnda Akademi afgifva berättelse och inlemna de afteckningar han under året gjort.

Riksdagen framhärdar etc.

Stockholm den 13 Maj 1868.

UNITED STATES GOVERNMENT

Tab. Litt. A.

Riks-statens Åttonde

Ecklesiastik-departementet.

Departementschefen				
Departementets expedition				
Riksarkivet				
Kongl. Bibliotheket				
Nationalmuseum				
Kleresistaten:				
Penningar såsom i 1868 års Riks-stat				14,864: 64.
Indelta räntor dito dito				130,160: 79.
Indelt spanmål:		Mätt.	Värde.	
Nuvarande anslag	150,394:	5.	300,789: —	
Afgår: Till Statsverket indragen behag-				
ligtids-förlänings-spanmål	191:	9.	383: 80.	
Återstå	150,202:	6.	300,405: 20.	
Tillkommer: Förhöjning i värdet till 2				
R:dr 10 öre per kub.-fot	—	—	15,020: 26.	315,425: 46.
Oindelt spanmål:		Mätt.	Värde.	
Nuvarande anslag	3,210:	2.	6,420: 40.	
Tillkommer: Såsom prostetunna åt kon-				
traktsprosten öfver Kållands kontrakt				
i Skara stift för Häreneds nybildade				
pastorat	7:	6.	15: 96.	
Dito åt kontraktsprosten i Norra Wads-				
bo kontrakt i samma stift för Finne-				
rödja församlings pastorat	7:	6.	15: 96.	
Förhöjning i värdet å det gamla ansla-				
get till 2 R:dr 10 öre per kub.-fot .	—	—	321: 02.	
	S:gr 3,225:	4.	—	6,773: 34.
Särskilda förslagsanslag, för Kleresiet:				
Biskopens på Gotland lön				3,000: —
Åt 13 Konsistorii-notarier, å 270 R:dr, högst				3,510: —
				Transport

Hufvudtitel.

Penningar.		Indelta rän- tor, enligt markegång på förslag.		Spanmål.								Summa. Riksmünt.		
				Indelt på förslag.				Oindelt.						
				Mått.		Värde à 2 R:dr 10 öre kubikfoten.		Mått.		Värde för- slagsvis à 2 R:dr 10 öre kubikfoten.				
R.dr.	ö.	R.dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R.dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R.dr.	ö.	R.dr.	ö.	
17,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17,000	—
52,800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	52,800	—
20,040	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20,040	—
27,850	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27,850	—
25,550	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25,550	—
14,864	64	130,160	79	150,202	6	315,425	46	3,225	4	6,773	34	467,224	23	
6,510	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,510	—	
164,614	64	130,160	79	150,202	6	315,425	46	3,225	4	6,773	34	616,974	23	

		Transport
Domkapitlens Expeditioner, <i>Reservationsanslag</i>		
Lappmarks Ecklesiastikverk, <i>Förslagsanslag</i>		
Universiteterna (af kontanta beloppet ett <i>förslagsanslag</i> å 30,000 R:dr för upprätt- hållande till visst belopp af sådana löner vid Upsala universitet, i hvilka spanmål ingår.)		
Penningar såsom i 1868 års Riks-stat	265,337: 49.	
Indelta räntor d:o d:o	82,363: 36.	
Indelt spanmål:	Mått. Värde.	
Nuvarande anslag	53,515: 1. 107,030: 20.	
<i>Tillkommer</i> : Förhöjning i värdet till 2 R:dr		
10 öre per kub.-fot.	— — 5,351: 51.	
	S:gr 53,515: 1.	112,381: 71.
Oindelnt spanmål:	Mått. Värde.	
Nuvarande anslag	80: 2. 160: 40.	
<i>Tillkommer</i> : Förhöjning i värdet till 2 R:dr 10 öre		
per kub.-fot	— — 8: 02.	
	S:gr 80: 2.	168: 42.
Carolinska Mediko-kirurgiska institutet:		
Nuvarande beloppet		72,500: —
<i>Tillkommer</i> : Till bränsle för uppvärmnings- och luftvexlings-apparaten i det för undervisning i patologisk anatomi och kemi vid institu- tet uppförda hus	1,115: —	
Till arfvode för apparatens skötsel	200: —	
Till bestridande af kostnaden för förbrukning af vatten från den uti Institutets lägenheter anbragta vattenled- ning	236: —	1,551: —
Elementarläroverken, <i>Reservationsanslag</i> :		
Penningar:		
Nuvarande beloppet	1,389,318: 95.	
<i>Tillkommer</i> : Förhöjning, se Tab. Litt. C. 16,241: 50.	1,405,560: 45.	
<i>Afgår</i> : Den genom ökade förslagsvärdet å elementar- lärares löningsspanmål uppkommande besparing i kontanta anslaget eller	10,908: 71.	1,394,651: 74.
Indelta räntor såsom i 1868 års Riks-stat		8,913: 96.
		Transport 1,403,565: 70.

Penningar.		Indelta räntor, enligt markegång på förslag.		Spanmål.								Summa. Riksmünt.	
				Indelt på förslag.				Oindelt.					
				Mått.		Värde å 2 R:dr 10 öre kubikfoten.		Mått.		Värde förslagsvis å 2 R:dr 10 öre kubikfoten.			
R.dr.	ö.	R.dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R.dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R.dr.	ö.	R.dr.	ö.
164,614	64	130,160	79	150,202	6	315,425	46	3,225	4	6,773	34	616,974	23
10,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10,000	—
22,700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22,700	—
265,337	49	82,363	36	53,515	1	112,381	71	80	2	168	42	460,250	98
74,051	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	74,051	—
536,703	13	212,524	15	203,717	7	427,807	17	3,305	6	6,941	76	1,183,976	21

				Transport	1,403,565: 70.
Indelt spanmål:		Mått.	Värde.		
Nuvarande anslag	98,339: 1.	196,678: 20.			
<i>Tillkommer:</i> från anslaget till pe- dagogier och folk- skolor	1,156: 9.	2,313: 80.	99,496: —	198,992: —	
<i>Afgår</i> till Statsverket indragen spanmål .			143: 9.	287: 80.	
			Återstå	99,352: 1.	198,704: 20.
<i>Förhöjning</i> i värdet till 2 R:dr 10 öre per kub.-fot			— —	9,935: 21.	
			S:gr	99,352: 1:	208,639: 41.
Oindelt spanmål:		Mått.	Värde.		
Nuvarande anslag		21,721: 5.	43,443: —		
<i>Tillkommer:</i> Förhöjning i värdet till 2 R:dr 10 öre per kub.-fot			— —	2,172: 15.	
			S:gr	21,721: 5.	45,615: 15.
Seminarium för bildande af lärarinnor					
Pedagogier och folkskolor:					
Penningar:					
Nuvarande beloppet				44,867: 21.	
<i>Afgår:</i> Den genom ökade förslagsvärdet å lärares lönings- spanmål uppkommande besparing i kontanta anslaget eller				257: 36.	44,609: 85.
Indelta räntor såsom i 1868 års Riks-stat					4,219: —
Indelt spanmål:		Mått.	Värde.		
Nuvarande anslag		5,018: 3.	10,036: 60.		
<i>Afgår:</i> Till anslaget för elementarlärover- ken omförd spanmål 1,156: 9. 2,313: 80.					
Till Statsverket in- dragen dito	56: 6.	113: 20.	1,213: 5.	2,427: —	
			Återstå	3,804: 8.	7,609: 60.
<i>Tillkommer:</i> Förhöjning i värdet till 2 R:dr 10 öre per kub.-fot			— —	380: 48.	
			S:gr	3,804: 8.	7,990: 8.
				Transport	56,818: 93.

Peningar.		Indelta räntor, enligt markegång på förslag.		Spanmål.								Summa. Riksmünt.	
				Indelt på förslag.				Oindelt.					
				Mätt.		Värde å 2 R:dr 10 öre kubikfoten.		Mätt.		Värde förslagsvis å 2 R:dr 10 öre kubikfoten.			
R:dr.	ö.	R:dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R:dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R:dr.	ö.	R:dr.	ö.
536,703	13	212,524	15	203,717	7	427,807	17	3,305	6	6,941	76	1,183,976	21
1,394,651	74	8,913	96	99,352	1	208,639	41	21,721	5	45,615	15	1,657,820	26
25,000												25,000	
1,956,354	87	221,438	11	303,069	8	636,446	58	25,027	1	52,556	91	2,866,796	47

	Mått.	Värde.	Transport
Oindelt spanmål:			56,818: 93.
Nuvarande anslag	448: 9.	897: 80.	
<i>Tillkommer:</i> Förhöjning i värdet till 2 R:dr 10 öre per kubik-fot	— —	44: 89.	
	S:gr 448: 9.		942: 69.
<i>För folkundervisningen, Reservationsanslag:</i>			
Seminarier för folkskolelärares bildande		90,000: —	
Stipendier för seminarielärover		45,000: —	
Arfvoden och resekostnadsersättning för folkskoleinspektörer		40,000: —	
Undervisningsmateriel m. m. för folkskolorna		10,000: —	
Löneförbättring för examinerade folkskolelärare	120,000: —		
<i>Tillkommer:</i> Det tillförene å Riksgälds-kontoret anvisade anslag till förhöjande af dessa lärares löner utöfver minimibeloppet		30,000: —	150,000: —
Understöd för högre folkskolor		10,000: —	
Folkskoleväsendets utveckling och förbättring		150,000: —	
Gymnastiska Central-institutet			
Sundhets-kollegium med Medicinalstaten (derunder ett <i>Reservationsanslag</i> å 6,000 R:dr)			
<i>Barnmorskeundervisningen och Barnbördshuset:</i>			
Penningar såsom i 1868 års Riks-stat			21,841: —
Indelt spanmål:			
Nuvarande anslag	1,954: 2.	3,908: 40.	
<i>Tillkommer:</i> Förhöjning i värdet till 2 R:dr 10 öre per kub-fot	— —	195: 42.	
	S:gr 1,954: 2.		4,103: 82.
Orthopediska institutet			
Veterinärundervisningen			
Vaccinationens befrämjande			
Farsoters och smittosamma sjukdomars botande, <i>Förslagsanslag</i>			
Svenska Läkaresällskapet			
Svenska Akademien			
Vetenskaps-Akademien			
Vitterhets-, Historie- och Antiquitets-Akademien			
			Transport

Peningar.		Spanmål.												Summa. Riksmünt.	
		Indelta på förslag.						Oindelt.							
		Indelta rän- tor, enligt markegång på förslag.		Mått.		Värde à 2 R:dr 10 öre kubikfoten.		Mått.		Värde för- slagsvis à 2 R:dr 10 öre kubikfoten.					
R:dr.	ö.	R:dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R:dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R:dr.	ö.	R:dr.	ö.		
1,956,354	87	221,438	11	303,069	8	636,446	58	25,027	1	52,556	91	2,866,796	47		
44,609	85	4,219	—	3,804	8	7,990	08	448	9	942	69	57,761	62		
495,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	495,000	—		
29,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29,400	—		
280,127	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	280,127	—		
21,841	—	—	—	1,954	2	4,103	82	—	—	—	—	25,944	82		
8,250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,250	—		
39,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39,400	—		
3,600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,600	—		
40,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40,000	—		
3,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,000	—		
12,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,000	—		
14,710	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14,710	—		
16,150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16,150	—		
2,964,442	72	225,657	11	308,828	8	648,540	48	25,476	—	53,499	60	3,892,139	91		

				Transport
Fria konsternas Akademi:				
Till aflöning m. m.				39,000: —
„ utrikes resestipendier, <i>Reservationsanslag</i>				8,000: —
„ inköp af Svenska konstnärers arbeten, <i>Reservationsanslag</i>				6,000: —
Musikaliska Akademien				
Naturhistoriska Riksmuseum				
Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda:				
Allmänna Institutet				81,000: —
Till understöd och uppmuntran åt mindre uppfostringsanstalter för medellösa döfstumma barn				20,000: —
Fattigvården i Stockholm och landsorterna:				
Penningar såsom i 1868 års Riks-stat				9,141: 25.
Indelta räntor d:o d:o				158: 29.
Indelt spanmål:		Mått.	Värde.	
Nuvarande anslag	112: 6.		225: 20.	
<i>Tillkommer</i> : Förhöjning i värdet till 2 R:dr				
10 öre per kub.-fot	— —		11: 26.	
	S:gr 112: 6.			236: 46.
Fattigvården i allmänhet, <i>Förslagsanslag</i>				
Serafimerordens-lasarettets underhåll				
Hospitalers och Lasaretters underhåll:				
Penningar såsom i 1868 års Riks-stat				7,802: 46.
Indelta räntor d:o d:o				18,858: 14.
Indelt spanmål:		Mått.	Värde.	
Nuvarande anslag	42,660: 8.		85,321: 60.	
<i>Tillkommer</i> : Förhöjning i värdet till 2 R:dr				
10 öre per kub.-fot	— —		4,266: 8.	
	S:gr 42,660: 8.			89,587: 68.
Oindelt spanmål:		Mått.	Värde.	
Nuvarande anslag	70: 9.		141: 80.	
<i>Tillkommer</i> : Förhöjning i värdet till 2 R:dr				
10 öre per kub.-fot	— —		7: 9.	
	S:gr 70: 9.			148: 89.
				Transport

Penningar.		Indelta räntor, enligt markegång på förslag.		Spanmål.								Summa. Riksmünt.	
				Indelt på förslag.				Oindelt.					
				Mått.		Värde å 2 R.dr 10 öre kubikfoten.		Mått.		Värde förslagsvis å 2 R.dr 10 öre kubikfoten.			
R.dr.	ö.	R.dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R.dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R.dr.	ö.	R.dr.	ö.
2,964,442	72	225,657	11	308,828	8	648,540	48	25,476	—	53,499	60	3,892,139	91
53,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53,000	—
30,300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30,300	—
41,250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41,250	—
101,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	101,000	—
9,141	25	158	29	112	6	236	46	—	—	—	—	9,536	—
15,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15,000	—
24,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24,000	—
7,802	46	18,858	14	42,660	8	80,587	68	70	9	148	89	116,397	17
3,245,936	43	244,673	54	351,602	2	738,364	62	25,546	9	53,648	49	4,282,623	8

Stora Barnhuset i Stockholm:			Transport
Penningar såsom i 1868 års Riks-stat			1,750: —
Indelt spanmål:	Mått.	Värde.	
Nuvarande anslag	20,442: 9.	40,885: 80.	
<i>Tillkommer</i> : Förhöjning i värdet till 2 R:dr 10 öre per kub.-fot	— —	2,044: 29.	
	S:gr 20,442: 9.		42,930: 09.
Frimurarebarnhuset			
Barnhusen i landsorterna:			
Indelt spanmål:		Mått.	Värde.
Nuvarande anslag		12,225: 1.	24,450: 20.
<i>Tillkommer</i> : Förhöjning i värdet till 2 R:dr 10 öre per kub.-fot		— —	1,222: 51.
		S:r 12,225: 1.	
Kyrkors underhåll:			
Penningar såsom i 1868 års Riks-stat			6,529: 40.
Indelta räntor dito dito			14,281: 5.
Indelt spanmål:	Mått.	Värde.	
Nuvarande anslag	135,429: 5.	270,859: —	
<i>Tillkommer</i> : Förhöjning i värdet till 2 R:dr 10 öre per kub.-fot	— —	13,542: 95.	
	S:r 135,429: 5.		284,401: 95.
Oindelt spanmål:	Mått.	Värde.	
Nuvarande anslag	911: 1.	1,822: 20.	
<i>Tillkommer</i> : Förhöjning i värdet till 2 R:dr 10 öre per kub.-fot	— —	91: 11.	
	S:r 911: 1.		1,913: 31.
Resestipendier samt läroböckers och lärda verks utgifvande, <i>Reservationsanslag</i>			
Rese- och traktamentspenningar, <i>Förslagsanslag</i>			
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>Förslagsanslag</i> :			
Nuvarande beloppet			16,886: 21.
<i>Afgår</i> för jemnande af Hufvudtitelns slutsumma			37: 80.
Extra utgifter, <i>Reservationsanslag</i>			
			Summa

Peningar.		Indelta rän- tor, enligt markegång på förslag.		Spanmål.								Summa. Riksmünt.	
				Indelt på förslag.				Oindelt.					
				Mått.		Värde à 2 R:dr 10 öre kubikfoten.		Mått.		Värde för- slagsvis à 2 R:dr 10 öre kubikfoten.			
R:dr.	ö.	R:dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R:dr.	ö.	Kub.-fot.	k.	R:dr.	ö.	R:dr.	ö.
3,245,936	43	244,673	54	351,602	2	738,364	62	25,546	9	53,648	49	4,282,623	8
1,750	—	—	—	20,442	9	42,930	09	—	—	—	—	44,680	09
1,250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,250	—
—	—	—	—	12,225	1	25,672	71	—	—	—	—	25,672	71
6,529	40	14,281	05	135,429	5	284,401	95	911	1	1,913	31	307,125	71
20,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20,000	—
1,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,500	—
16,848	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16,848	41
15,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15,000	—
3,308,814	24	258,954	59	519,699	7	1,091,369	37	26,458	—	55,561	80	4,714,700	—

Tab. Litt. B.

Extra Statsreglerings-anslag tillhörande Åttonde Hufvudtiteln.

	Riksmünt.	
	R.dr.	öre.
A) Anslag.		
<i>Ecklesiastik-departementets expedition:</i>		
Till tjänstebitråde för ärenden, rörande ordnandet af presterskapets löneförmåner	3,000	—
<i>Kleresi-staten:</i>		
Till förbättring af komministrars, kapellpredikanter samt pastorats- och socken-adjunkters lönevilkor, <i>Reservationsanslag</i> .	10,000	—
<i>Universiteten:</i>		
Till instrumenter för fysiologiska institutionen vid Upsala universitet	3,000	—
<i>Carolinska Mediko-kirurgiska institutet:</i>		
Till utvidgning och fullbordande af gasledningen i institutets nya byggnad	2,095	—
„ materiel för den patologiskt-anatomiska institutionen	3,000	—
	5,095	—
<i>Elementarläroverken:</i>		
Till fullbordande af läroverksbyggnaden i Upsala	40,000	—
„ dito af dito i Skara	7,500	—
	47,500	—
<i>För folkundervisningen:</i>		
Till understöd för sådana församlingar, som ej förmå till erforderligt belopp bekosta aflöning åt sina folkskolelärare	20,000	—
För undervisning i trädgårdsskötsel vid folkskolelärare-seminarier	3,000	—
	23,000	—
<i>Sundhets-kollegium:</i>		
Till löneförbättring åt dess embets- och tjänstemän samt förste vaktmästare	8,050	—
<i>Vitterhets-, Historie- och Antiquitets-akademien:</i>		
Till arfvode och resekostnadsersättning åt en antiquitetsintendent	3,500	—
„ uppsökande och aftecknande af runstenar samt teckningarnes utgifvande	1,500	—
	5,000	—
Transport	5,000	—
	99,645	—

	Riksmünt.	
	R:dr.	öre.
Transport 5,000: —	99,645	—
Till undersökning af fäderneslandets fornlemningar och upprättande af förteckningar öfver sådana . 2,000: —		
” utgifvande af plancheverk öfver fornsaker m. m. 2,000: —		
” arfvoden åt biträden vid ordnandet af akademiens samlingar 1,500: —		
” aflöningsstillökning åt akademiens vaktbetjening 1,936: —	3,436	—
	12,436	—
<i>För hospitalsvården:</i>		
Till hospitalsfondens förstärkning, såsom kreditiv	100,000	—
<i>Diverse anslag:</i>		
Till fullbordandet af reparationsarbetet å domkyrkan i Linköping 13,500: —		
” vård och skötsel af spetälska personer i Helsingland 3,000: —		
För fortsatt utgifvande af arbetet “Svenska språkets lagar” 1,500: —		
” tillsyn och vård om Lifruskammarens samlingar 600: —		
Till Professoren C. G. Malmström för avslutande af ett historiskt arbete 2,500: —		
” Lithografen C. J. Billmark, för fortsatt utgifvande af plancheverket “Sverige, aquarell-lithografier och tontryck” 800: —		
” Artisten N. M. Mandelgren för fortsättande af hans antiqvariska forskningar 1,500: —		
” understöd för den af Doktor O. Sandahl i hufvudstaden inrättade mediko-pneumatiska anstalt 2,000: —	25,400	—
	237,481	—
	B) Att utgå såsom lån.	
Till fullbordande af läroverksbyggnaden i Skara	20,000	—
	Tillsammans anslag och lån	
	257,481	—

Tab. Litt. C.

Elementarläroverken.

	Riksmünt.	
	R.dr.	öre.
Ny anvisning.		
Till aflöning, efter gällande grunder, för Rektorer, Lektorer, Adjunkter och Kolleger, äfvensom för öfningslärare vid de fullständiga läroverken	16,200	—
„ godtgörelse för de från Landskrona stad och kyrka förut utgående bidrag till aflöning för Rektorn, äldste Kollegan och Sångläraren vid dervarande läroverk	41	50
Summa	16,241	50